

Pașaportul

Dreptul la liberă circulație al copiilor

Copiii, cetățenii români, pot călători în străinătate numai însoțiți, cu acordul părinților ori al reprezentanților legali, în condițiile prezentei legi. În sensul prezentei legi, prin reprezentant legal se înțelege persoana desemnată, potrivit legii, să exercite drepturile și să îndeplinească obligațiile părintești față de copil.

Minorilor aflați în străinătate neînsoțiți de părinți li se poate elibera un titlu de călătorie fără acordul acestora, în vederea întoarcerii în țară.

Condiția de vârstă privind eliberarea pașaportului simplu

Minorilor cetățeni români care nu se află în una din- tre situațiile de suspendare a exercitării dreptului la libera circulație în străinătate li se eliberează pașapoarte simple sau pașapoarte simple electronice în următoarele condiții:

- a) în cazul minorului care nu a împlinit vârsta de 14 ani, numai la cererea ambilor părinți, a părintelui supraviețuitor, a părintelui căruia i-a fost încredințat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă sau, după caz, a reprezentantului legal;
- b) în cazul minorului care a împlinit vârsta de 14 ani, la cererea acestuia, numai cu acordul ambilor părinți, a părintelui supraviețuitor, a părintelui căruia i-a fost încredințat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă sau, după caz, a reprezentantului legal.

Emiterea pașaportului simplu sau a pașaportului simplu electronic pentru minor, în situația în care există neînțelegeri între părinți cu privire la exprimarea acordului ori unul dintre părinți se află în imposibilitatea de a-și exprima voința, (cu excepția situației când minorul urmează să se deplaseze în străinătate pentru studii ori pentru a participa la concursuri oficiale sau pentru a urma un tratament medical fără de care viața ori sănătatea îi este pusă în pericol), se efectuează numai după soluționarea acestor situații de către instanța de judecată, care se pronunță în condițiile legii.

Ieșirea din țară a copiilor

Organele poliției de frontieră permit ieșirea din România a cetățenilor români minori numai dacă sunt însoțiți de o persoană fizică majoră, în următoarele cazuri:

a) minorului care este titular al unui document de călătorie individual ori, după caz, al unei cărți de identitate și călătorește în străinătate însoțit de ambii părinți i se permite ieșirea în aceleași condiții și împreună cu aceștia;

b) minorului care este titular al unui document de călătorie individual ori, după caz, al unei cărți de identitate și călătorește în străinătate împreună cu unul dintre părinți i se permite ieșirea în aceleași condiții și împreună cu acesta numai dacă părintele însoțitor prezintă o declarație a celuilalt părinte din care să rezulte acordul acestuia cu privire la efectuarea călătoriei respective în statul sau în statele de destinație, precum și cu privire la perioada acesteia sau, după caz, face dovada decesului celuilalt părinte;

c) minorului care este titular al unui document de călătorie individual ori, după caz, al unei cărți de identitate și călătorește în străinătate împreună cu unul dintre părinți i se permite ieșirea în aceleași condiții și împreună cu acesta, fără a mai fi necesară declarația celuilalt părinte, numai dacă părintele însoțitor face dovada faptului că minorul i-a fost încredințat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă;

d) minorului care este titular al unui document de călătorie individual sau, după caz, al unei cărți de identitate și călătorește însoțit de o altă persoană fizică majoră i se permite ieșirea în aceleași condiții și împreună cu aceasta numai dacă persoana însoțitoare prezintă o declarație a ambilor părinți sau, după caz, a părintelui căruia minorul i-a fost încredințat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă, a părintelui supraviețuitor ori a reprezentantului său legal, care să cuprindă acordul acestora cu privire la efectuarea călătoriei respective de către minor, la statul sau statele de destinație, la perioada în care urmează să se desfășoare călătoria, precum și datele de identitate ale însoțitorului respectiv.

În situațiile prevăzute la lit. b)-d) nu este necesară declarația părintelui decăzut din drepturile părintești sau, după caz, de- clarat dispărut, în condițiile legii, dacă însoțitorul face dovada în acest sens, cu excepția cazului în care ambii părinți se află în această situație, când este obligatorie declarația reprezentantului legal al minorului.

Prin derogare de la lit. b)-d), organele poliției de frontieră permit ieșirea din România a minorilor însoțiți, numai în următoarele situații:

a) în cazul în care însoțitorul argumentează necesitatea călătoriei în străinătate prin faptul că minorul urmează să beneficieze de un tratament medical care nu este posibil pe teritoriul României și fără de care viața sau sănătatea îi este pusă în mod grav în pericol, cu condiția să prezinte documente doveditoare în acest sens, emise sau avizate de autoritățile medicale române, din care să rezulte perioada și

statul sau statele în care urmează să se acorde tratamentul medical respectiv, chiar dacă nu există acordul ambilor părinți, al celuilalt părinte, al părintelui supraviețuitor sau al reprezentantului legal;

b) în cazul în care însoțitorul face dovada că minorul se deplasează pentru studii sau concursuri oficiale, prin prezenta- rea unor documente corespunzătoare, din care să rezulte perio- ada și statul sau statele în care se vor desfășura aceste studii sau concursuri, chiar dacă există acordul doar al unuia dintre părinți.

Mențiuni în declarația părinților

Pe lângă informațiile prevăzute mai sus la lit. d), declarația părinților, a părintelui căruia minorul i-a fost încredințat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă, a părintelui supraviețuitor sau a reprezentantului legal, după caz, trebuie să cuprindă și următoarele mențiuni:

a) scopul deplasării;

b) ruta urmată până în statul de destinație;

c) indicarea faptului dacă minorul urmează să rămână în statul de destinație, caz în care trebuie menționată persoana căreia urmează a-i fi încredințat minorul, sau dacă urmează să se reîntoarcă împreună cu un însoțitor, ale cărui date de identi- tate trebuie indicate, în cazul în care acesta este o altă persoană decât cea cu care iese din România.

Poate avea calitatea de însoțitor și o persoană anume desemnată din cadrul unei societăți comerciale autorizate, în condițiile legii, să desfășoare activități de transport internațional de persoane.

Organele poliției de frontieră vor permite ieșirea din Româ- nia a minorilor însoțiți numai dacă se constată că se respectă informațiile prevăzute la lit. b) și c) și cele referitoare la însoțitor, perioada deplasării și ruta care trebuie urmată, sau dacă se constată că ruta aleasă pentru deplasare și momentul prezentării la ieșirea din țară se justifică în raport cu destinația, respectiv cu perioada deplasării.

Declarațiile prevăzute la lit. b)-d) trebuie redactate în două exemplare și trebuie să fie autentificate în țară de notarul public, iar în străinătate, de misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale României ori, dacă au fost date în fața autorităților străine, să îndeplinească condițiile de supralegalizare prevăzute de lege sau să aibă aplicată apostila conform Convenției cu privire la suprimarea cerinței supralegalizării actelor oficiale străine, adoptată la Haga la 5 octombrie 1961, la care România a aderat prin Ordonanța Guvernului nr. 66/1999, aprobată prin Legea nr. 52/2000, cu modificările ulterioare. Un exemplar al declarației se păstrează de către însoțitor, iar al doilea exemplar însoțește pașaportul minorului.

Înteruperea călătoriei copiilor

În situația în care organele poliției de frontieră constată că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de prezenta lege pentru ca minorul să iasă din România, vor întrerupe călătoria acestuia. Dacă minorul nu este însoțit de cel puțin unul dintre părinți, vor proceda la informarea imediată a acestora, punându-le în vedere să îl preia de îndată ce este posibil. În cazul în care nu este posibilă informarea părinților, organele poliției de frontieră vor anunța de îndată Direcția Generală Protecția Copilului, care va iniția procedura aplicabilă minorilor neînsoțiți, potrivit legii. Organele poliției de frontieră vor întrerupe, de asemenea, călătoria minorului, chiar dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute mai sus, în următoarele situații:

a) însoțitorul este cetățean străin și nu face dovada faptului că are dreptul să se reîntoarcă în România, deși în declarația părinților sau, după caz, a reprezentantului legal se menționează că minorul se va reîntoarce împreună cu același însoțitor;

b) însoțitorul a săvârșit anterior una dintre infracțiunile următoare, cu excepția cazului în care a fost reabilitat pentru această infracțiune:

1. omor, omor calificat, omor deosebit de grav;
2. infracțiuni privitoare la viața sexuală;
3. cerșetorie;
4. lipsire de libertate în mod ilegal;
5. sclavie;
6. prostituție;
7. proxenetism;
8. infracțiuni privind traficul de droguri sau precursori;
9. infracțiuni privind traficul de persoane și infracțiuni în legătură cu traficul de persoane;
10. trafic de migranți;
11. trafic de țesuturi sau organe umane;
12. infracțiuni de terorism;

c) însoțitorul este cetățean străin și părăsește teritoriul României ca urmare a unei decizii de îndepărtare de pe teritoriul României, dispusă în condițiile legii, cu excepția cazului în care este părinte al minorului și există acordul celuilalt părinte, dat în condițiile prevăzute la art. 30;

d) însoțitorului sau, după caz, minorului i-a fost limitat, în condițiile prezentei legi, exercițiul dreptului la liberă circulație în străinătate pentru statul de destinație ori pentru un stat care urmează să fie tranzitat, în perioada în care urmează să călătorească împreună;

e) însoțitorul nu este persoana căreia i-a fost încredințată de către instanță supravegherea minorului, atunci când față de acesta s-a dispus măsura educativă a libertății supravegheate, în condițiile legii penale;

f) minorul refuză să iasă din țară, dacă a împlinit vârsta de 14 ani.

leșirea din România a minorilor, în situația în care există neînțelegeri între părinți cu privire la exprimarea acordului ori unul dintre părinți se află în imposibilitatea de a-și exprima voința, se permite numai după soluționarea neînțelegerilor de către instanța de judecată, în condițiile legii.

Obligațiile însoțitorului

Până la preluarea minorului de către părinte sau, după caz, de către o altă persoană, în condițiile prezentei legi, însoțitorul care călătorește în străinătate în condițiile prezentei legi împreună cu acesta, are următoarele obligații:

a) să acorde îngrijire și supraveghere minorului pe toată

durata deplasării;

b) să nu abandoneze minorul;

c) să nu încredințeze minorul altei persoane decât părintelui, reprezentantului legal sau, după caz, persoanei prevăzute la art. 30 alin. (4) lit. c) ori, în cazuri deosebite, autorităților străine competente în domeniul acordării de asistență și protecție pentru minori;

d) să respecte scopul, ruta și durata deplasării menționate în declarația prevăzută la art. 30 alin. (1) lit.d), cu excepția situației când există acordul ulterior al acestora cu privire la schimbările intervenite;

e) în cazul dispariției minorului pe perioada deplasării în străinătate, să anunțe de îndată autoritățile competente de pe teritoriul statului unde s-a produs evenimentul, precum și cea mai apropiată reprezentanță diplomatică sau oficiu consular al României, solicitând eliberarea unei adeverințe în acest

sens; f) să informeze de îndată ce este posibil cea mai apropiată reprezentanță diplomatică sau oficiu consular al României, în cazul apariției unei situații obiective de natură să întrerupă călătoria, să schimbe ruta, să depășească durata călătoriei indicate de părinți sau de reprezentantul legal;

g) în cazul în care nu este posibilă încredințarea minorului persoanei prevăzute la art. 30 alin. (4) lit. c), să anunțe imediat cea mai apropiată reprezentanță diplomatică sau oficiu consular al României, în vederea reunificării familiale a minorului sau, după caz, să se reîntoarcă în România cu acesta.

În situațiile prevăzute la alin. (1) lit. e)-g), misiunea diplomatică sau oficiul consular sesizat are obligația de a informa imediat, direct sau prin intermediul Direcției generale afaceri consulare din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, atât Inspectoratul General al Poliției Române, cât și Direcția Generală de Pașapoarte din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, în vederea anunțării părinților ori a reprezentantului legal al minorului în legătură cu evenimentul produs.

Minorul care călătorește în străinătate însoțit de cel puțin unul dintre părinți sau de reprezentantul său legal nu poate fi încredințat de către acesta unei persoane de pe teritoriul altui stat, atunci când față de minor s-a dispus măsura educativă a libertății supravegheate, în condițiile legii penale.

Sanctiuni

Cererile pentru eliberarea pașaportului simplu ori a pașaportului simplu electronic cu menționarea țării de domiciliu se soluționează, după caz, de serviciile publice comunitare pentru eliberarea și evidența pașapoartelor simple sau de Direcția Generală de Pașapoarte.

Organul competent

Următoarele fapte constituie contravenții:

- nerespectarea condiției privind păstrarea pașapoartelor simple, pașapoartelor simple electronice sau a pașapoartelor simple temporare ale minorilor care nu au împlinit vârsta de 14 ani de către părinți, reprezentanți legali sau însoțitori;
- nerespectarea prevederilor de la lit. d) de către însoțitorul minorului, cu excepția situației în care a existat acordul părintelui sau, după caz, al reprezentantului legal.